

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาบทบาททางเพศของผู้หญิงที่ประสบความสำเร็จในอาชีพ รวมทั้งการอนุมานสาเหตุของความสำเร็จ และตัวทำนายความสำเร็จของผู้หญิงทำงาน

สมมติฐานที่ใช้ในการวิจัย

1. ผู้หญิงที่มีบทบาททางเพศแบบมีลักษณะความเป็นชายสูงเพียงลักษณะเดียว (Masculine) และผู้หญิงที่มีบทบาททางเพศแบบมีลักษณะความเป็นชายและความเป็นหญิงสูงทั้งคู่ (Androgynous) ประสบความสำเร็จในอาชีพมากกว่า ผู้หญิงที่มีบทบาททางเพศแบบมีลักษณะความเป็นหญิงสูงเพียงลักษณะเดียว (Feminine) และ ผู้หญิงที่มีบทบาททางเพศแบบไม่ชัดเจน (Undifferentiated)
2. ผู้หญิงที่มีบทบาททางเพศแบบมีลักษณะความเป็นชายสูงเพียงลักษณะเดียว (Masculine) และผู้หญิงที่มีบทบาททางเพศแบบมีลักษณะความเป็นชายและความเป็นหญิงสูงทั้งคู่ (Androgynous) มีการอนุมานสาเหตุความสำเร็จในอาชีพไปที่ปัจจัยภายในมากกว่า ผู้หญิงที่มีบทบาททางเพศแบบมีลักษณะความเป็นหญิงสูงเพียงลักษณะเดียว (Feminine) และผู้หญิงที่มีบทบาททางเพศแบบไม่ชัดเจน (Undifferentiated)
3. อายุ ลักษณะความเป็นชาย สถานภาพการแต่งงาน จำนวนบุตร ผลการเรียนของระดับการศึกษาสูงสุด ความคาดหวังของพ่อแม่ในเรื่องการศึกษา และระดับการศึกษาของพ่อแม่ สามารถทำนายความสำเร็จในอาชีพของผู้หญิงทำงานได้

วิธีดำเนินการวิจัย

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยนี้ คือ ผู้หญิงที่ทำงานในบริษัทเอกชนซึ่งมีอายุการทำงานไม่ต่ำกว่า 5 ปี จำนวนทั้งสิ้น 220 คน โดยมีกระบวนการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างด้วยการสุ่มแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) เพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่างตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แบบวัดบทบาททางเพศที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้นมาโดยอาศัยค่าคุณลักษณะจากงานที่ นิตยกุล อรรถนุพรรณ (2529) ได้ศึกษาไว้ มาสร้างตามแนวทางของ Bem
2. แบบวัดการอนุমানสาเหตุ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลมีขั้นตอนการดำเนินการ ดังนี้

1. ติดต่อขอความร่วมมือในการทำการวิจัยจากบุคคลที่รู้จัก ซึ่งทำงานอยู่ในบริษัทเอกชนต่าง ๆ เพื่อให้พนักงานที่ทำงานอยู่ในบริษัทเหล่านั้นตอบแบบสอบถามลักษณะที่พึงปรารถนาของชายไทยและหญิงไทยในปัจจุบัน โดยให้ตอบแบบสอบถามชุดใดชุดหนึ่งเพียงชุดเดียวเท่านั้น

2. ติดต่อขอความร่วมมือในการทำวิจัยจากบุคคลที่รู้จัก ในติดต่อกับบุคคลในบริษัทที่ต้องการเก็บข้อมูล ได้แก่ บริษัทดีทีแฮล์ม บริษัทล็อกซ์เลย์ บริษัทเสรีการ์เมนท์ บริษัทไทยฟูจิซีร็อกซ์ และบริษัทโคโค เพื่อให้พนักงานที่ทำงานอยู่ในบริษัทดังกล่าวตอบแบบวัดบทบาททางเพศที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้นมาจากแบบสอบถามลักษณะที่พึงปรารถนาของชายไทยและหญิงไทยในปัจจุบัน และแบบวัดการอนุมานสาเหตุ โดยที่แบบวัดทั้งสองได้ถูกรวมกันเอาไว้ในแบบสอบถามชุดเดียวกัน

การวิเคราะห์ข้อมูล

นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ SPSS for windows เวอร์ชัน 9.0 เพื่อคำนวณและวิเคราะห์ค่าดังต่อไปนี้

1. หาค่าสถิติพื้นฐานต่าง ๆ ของคะแนนการประสบความสำเร็จในอาชีพและคะแนนการอนุมานสาเหตุความสำเร็จในอาชีพ ได้แก่ ค่ามัชฌิมเลขคณิต (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของกลุ่มตัวอย่าง
2. วิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างค่ามัชฌิมเลขคณิตของการประสบความสำเร็จในอาชีพ ของผู้หญิงทำงานที่มีบทบาททางเพศแตกต่างกัน โดยวิธีวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way Analysis of Variance) ในกรณีที่พบความแตกต่างระหว่างกลุ่ม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจะทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยด้วยวิธี Tukey HSD
3. วิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างค่ามัชฌิมเลขคณิตของการอนุมานสาเหตุความสำเร็จในอาชีพของผู้หญิงทำงานที่มีบทบาททางเพศแตกต่างกัน โดยวิธีวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way Analysis of Variance) ในกรณีที่พบความแตกต่างระหว่างกลุ่มอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จะทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย ด้วยวิธี Tukey HSD
4. วิเคราะห์ตัวทำนาย การประสบความสำเร็จในอาชีพของผู้หญิงทำงาน โดยวิธีการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบวิธีขั้นตอน (Step-wise Multiple Regression)

ผลการวิจัย

1. ผู้หญิงทำงานที่มีบทบาททางเพศลักษณะความเป็นชายและลักษณะแอนโดรจีเนียส ประสบความสำเร็จในอาชีพมากกว่าผู้หญิงทำงานที่มีบทบาททางเพศลักษณะความเป็นหญิง และลักษณะไม่ชัดเจน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
2. ผู้หญิงทำงานที่มีบทบาททางเพศลักษณะความเป็นชาย และลักษณะแอนโดรจีเนียส มีการอนุমানสาเหตุความสำเร็จในอาชีพไปที่ปัจจัยภายใน มากกว่า ผู้หญิงทำงานที่มีบทบาททางเพศลักษณะไม่ชัดเจน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แต่ไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติของการอนุমানสาเหตุความสำเร็จในอาชีพไปที่ปัจจัยภายใน ระหว่างผู้หญิงทำงานที่มีบทบาททางเพศลักษณะความเป็นชายและลักษณะแอนโดรจีเนียสกับลักษณะความเป็นหญิง
3. อายุ ลักษณะความเป็นชาย ผลการเรียนของระดับการศึกษาสูงสุด และระดับการศึกษาของแม่ เป็นตัวแปรที่สามารถทำนายการประสบความสำเร็จในอาชีพของผู้หญิงทำงานได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อใช้ตำแหน่ง รายได้ และระดับการศึกษา เป็นเกณฑ์ของการประสบความสำเร็จในอาชีพ

ข้อเสนอแนะ

1. จากผลการวิจัยพบว่า ผู้หญิงที่มีบทบาททางเพศลักษณะความเป็นชายและลักษณะแอนโดรจีเนียส ประสบความสำเร็จในอาชีพ สูงกว่า ผู้หญิงที่มีบทบาททางเพศแบบอื่นๆซึ่งจากสภาพสังคมและเศรษฐกิจในปัจจุบันที่เปลี่ยนแปลงไป ทำให้ผู้หญิงที่จะประสบความสำเร็จมีบทบาทที่เปลี่ยนแปลงไป เนื่องจากสังคมให้โอกาสผู้หญิงในการทำงานมากขึ้น ดังนั้น จึงควรปลูกฝังให้ผู้หญิงมีบทบาททางเพศที่เหมาะสมและพร้อมที่จะก้าวไปสู่การประสบความสำเร็จทัดเทียมกับผู้ชาย โดยเริ่มตั้งแต่วัยเด็ก

2. เนื่องจากการวิจัยนี้เป็นการศึกษากับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้หญิงทำงานในบริษัทเอกชน เท่านั้น ซึ่งอาจทำให้ไม่สามารถขยายผลการวิจัยออกไปสู่ผู้หญิงที่ทำงานแขนงอื่นๆ เช่น งานทางวิชาการ หรือ รับราชการ ได้มากนัก จึงควรมีการศึกษากับกลุ่มตัวอย่างที่แตกต่างออกไปจากงานวิจัยชิ้นนี้เพิ่มเติม

3. ควรมีการศึกษาเพิ่มเติมในกลุ่มตัวอย่าง ที่เป็นผู้หญิงทำงานซึ่งอยู่นอกเขต กรุงเทพมหานคร หรือมีการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับเรื่องบทบาททางเพศ โดยใช้กลุ่มตัวอย่างที่เป็น คนทำงานแล้วให้มากยิ่งขึ้น เนื่องจากยังมีงานวิจัยเกี่ยวกับบทบาททางเพศน้อยมากที่ศึกษา กับกลุ่มตัวอย่างประเภทนี้

4. เนื่องจากแบบวัดบทบาททางเพศที่ผู้วิจัยใช้นั้น ได้พัฒนามาจากคำคุณศัพท์แสดง ลักษณะบทบาททางเพศของนิตยกุล ซึ่งทำมาตั้งแต่ ปี 2529 แล้ว เรียกได้ว่าห่างจากปีปัจจุบันถึง 14 ปี คำคุณศัพท์ดังกล่าวจึงอาจเปลี่ยนแปลงไปไม่ตรงกับที่ควรจะเป็นในปัจจุบัน ดังนั้นผู้สนใจที่จะศึกษาต่อไปควรคำนึงในประเด็นนี้ด้วย โดยอาจเริ่มทำตั้งแต่ขั้นตอนแรกที่นิตยกุลทำ โดยการหาคำคุณศัพท์ที่แสดงลักษณะบทบาททางเพศขึ้นมาใหม่ ซึ่งจะทำให้ได้ผลการวิจัยที่ถูกต้องยิ่งขึ้น